YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

5 päivänä joulukuuta 2002 *

Asiassa C-379/00,

jonka VAT and Duties Tribunal, London (Yhdistynyt kuningaskunta) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Overland Footwear Ltd

vastaan

Commissioners of Customs & Excise

ennakkoratkaisun yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1) 29, 32, 33, 78 ja 236 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit R. Schintgen, C. Gulmann (esittelevä tuomari), F. Macken ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Overland Footwear Ltd, edustajinaan R. Cordara, QC, ja barrister P. Key, Bell Davies solicitorsin valtuuttamina,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään R. Magrill, avustajanaan barrister S. Moore,

— Italian hallitus, asiamiehenään U. Leanza, avustajanaan avvocato dello Stato M. Fiorilli,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään R. Wainwright ja R. Tricot,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Overland Footwear Ltd:n, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, Italian hallituksen ja komission 31.1.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.3.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 VAT and Duties Tribunal, London, on 24.3.2000 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.10.2000, esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle EY 234 artiklan nojalla neljä ennakkoratkaisukysymystä yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi) 29, 32, 33, 78 ja 236 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Overland Footwear Ltd (jäljempänä Overland) ja Commissioners of Customs & Excise (jäljempänä Commissioners) ja jossa on kyse tuontitullien palauttamisesta.

Sovellettavat säännökset

3 Tullikoodeksin 29 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Maahan tuotujen tavaroiden tullausarvona käytetään niiden kauppa-arvoa eli hintaa, joka niistä on tosiasiallisesti maksettu tai maksettava myytäessä ne vietäviksi yhteisön tullialueelle, tapauksen mukaan 32 ja 33 artiklassa tarkoitettujen tarkistusten jälkeen — — ."

4 Tullikoodeksin 32 artiklan 1—4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Määritettäessä tullausarvoa 29 artiklan mukaisesti maahan tuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan on lisättävä:

a) seuraavat erät, jos ostaja vastaa niistä mutta ne eivät sisälly tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan:

i) provisiot ja välityspalkkiot, ostoprovisioita lukuun ottamatta,

— —

— —

3. Tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan voidaan tullausarvoa määritettäessä tehdä ainoastaan tässä artiklassa säädettyjä lisäyksiä.

4. Tässä luvussa 'ostoprovisiolla' tarkoitetaan maksuja, jotka maahantuoja on suorittanut edustajalleen vastikkeeksi siitä, että tämä on edustanut maahantuojaa arvonmäärityksen kohteena olevia tavaroita ostettaessa."

5 Tullikoodeksin 33 artiklan e alakohta kuuluu seuraavasti:

"Seuraavia eriä ei voida sisällyttää tullausarvoon, jos ne on erotettu maahan tuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksetusta tai maksettavasta hinnasta:

— —

e) ostoprovisio."

6 Tullikoodeksin 65 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tavaranhaltijan pyynnöstä tämän on sallittava oikaista yhtä tai useampaa tulli-ilmoituksessa antamaansa tietoa sen jälkeen, kun tulliviranomaiset ovat vastaanottaneet ilmoituksen. Oikaisulla ei voida muuttaa ilmoitusta koskemaan muita kuin siinä alun perin tarkoitettuja tavaroita.

Oikaisua ei kuitenkaan voida sallia, jos sitä pyydetään sen jälkeen, kun tulliviranomaiset ovat:

— —

c) luovuttaneet tavarat."

7 Tullikoodeksin 78 artiklassa, joka sijoittuu otsikon "Ilmoitusten jälkitarkastus" alle, säädetään seuraavaa:

"1. Tulliviranomaiset voivat viran puolesta tai tavaranhaltijan pyynnöstä oikaista ilmoitusta tavaroiden luovutuksen jälkeen.

— —

3. Jos ilmoituksen tarkastus tai jälkitarkastus osoittaa, että kyseistä tullimenettelyä koskevia säännöksiä on sovellettu virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella, tulliviranomaisten on mahdollisesti annettujen säännösten mukaisesti toteutettava tilanteen korjaamiseksi tarvittavat toimenpiteet käytettävissään olevat uudet tiedot huomioon ottaen."

8 Tullikoodeksin 236 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tuonti- tai vientitullit on palautettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

Tuonti- tai vientitullit on peruutettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä tileihin kirjattaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

Tulleja ei voida palauttaa tai peruuttaa, jos muun kuin lain mukaisen tullien määrän maksamiseen tai tileihin kirjaamiseen johtaneet seikat ovat johtuneet asianomaisen tietoisesta menettelystä.

2. Tuonti- tai vientitullit on palautettava taikka peruutettava hakemuksesta, joka on esitettävä kyseiselle tullitoimipaikalle kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona nämä tullit on annettu tiedoksi velalliselle.

Tätä määräaikaa on pidennettävä, jos asianomainen näyttää toteen, että ennalta-arvaamaton tapahtuma tai ylivoimainen este on estänyt hakemuksen esittämisen määräajassa.

Tulliviranomaisten on palautettava tai peruutettava tullit viran puolesta, jos ne itse havaitsevat mainitun määräajan kuluessa jonkin 1 kohdan ensimmäisessä tai toisessa alakohdassa tarkoitetuista tilanteista."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

9 Overland on Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut yhtiö, joka ostaa yhteisön ulkopuolella valmistettuja tavaroita tuoden ne yhteisöön ja myyden ne sitten yhteisössä. Wolverine Far East (jäljempänä Wolverine) on Overlandin ostoagentti Kauko-idässä.

10 Overland maksaa Wolverinelle palkkiona sen suorittamista palveluista ostoprovision, jonka määrä on 4 prosenttia tavaroiden myyntihinnasta. Overland suorittaa tämän provision valmistajalle, joka sitten maksaa sen Wolverinelle Overlandin lukuun.

11 Niissä tuonti-ilmoituksissa, jotka Overland antoi ennen 1.1.1998 laskiessaan vapaaseen liikkeeseen pääasiassa kyseessä olevat tavarat, se ilmoitti tullausarvona valmistajan laskusta ilmenevän koko määrän, josta ei ollut vähennetty 4 prosentin suuruista ostoprovisiota, eikä maininnut mitään ostoprovisiosta. Tuontitullit laskettiin näin ollen myöskin ostoprovisiosta. Se, että ostoprovisiota ja tuontitavaroiden myyntihintaa ei esitetty erikseen, tapahtui Overlandin mukaan tahattomasti.

12 Overland alkoi 1.1.1998 lähtien Commissionersin suostumuksella esittää tuonti-ilmoituksissaan erikseen ostoprovision ja tuontitavaroiden myyntihinnan. Commissioners ei kantanut tullia ostoprovisiosta.

13 Overland vaati tullikoodeksin 236 artiklan nojalla useaan otteeseen Commissionersia palauttamaan sille ennen vuotta 1998 maahantuoduista tavaroista maksettuja tuontitulleja yhteensä 38 085,45 Englannin punnan suuruisen määrän. Se väitti, että osa aikanaan tuonti-ilmoituksissa ilmoitetuista arvoista vastasi ostoprovisiota ja ettei tullia voitu kantaa tästä osasta. Commissioners hyväksyi kolme ensimmäistä vaatimusta 5.5., 1.7. ja 24.7.1998 päivätyillä kirjeillään palauttaen tullit.

14 Tutkittuaan asian uudelleen Commissioners katsoi kuitenkin, että sen alun perin tekemä palauttamispäätös oli virheellinen siitä syystä, että palautettaviksi vaaditut tullit oli lain mukaan maksettava ja että niiden palauttaminen oli perusteetonta. Commissioners vaati 30.10. ja 16.12.1998 päivätyillä kirjeillä Overlandia maksamaan suoritettuja palautuksia vastaavan määrän. Commissioners vahvisti vaatimuksensa 4.2. ja 5.2.1999 tekemillään päätöksillä.

15 Overland nosti kanteen näistä päätöksistä Lontoon VAT and Duties Tribunalissa, joka tässä tilanteessa päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"Kun maahantuoja tulliselvityksessä tahattomasti ilmoittaa tavaroista maksettuna tai maksettavana hintana määrän, joka sisältää ostoprovision, ja tahatto-

masti jättää tulli-ilmoituksessa erottamatta ostoprovision tosiasiallisesti maksetusta tai maksettavasta hinnasta, mutta sen jälkeen, kun tavarat on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, osoittaa tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla, että ilmoitettu tavaroista maksettu tai maksettava hinta sisälsi vilpittömässä mielessä ilmoitetun ostoprovision, joka olisi lain mukaan voitu vähentää maahantuonnin yhteydessä, ja tekee ostoprovisiosta maksetun tullin palauttamishakemuksen kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jolloin tullin määrä annettiin tiedoksi, ja kun otetaan huomioon neuvoston asetus N:o 2913/92 (jäljempänä tullikoodeksi) ja erityisesti sen 29, 32 ja 33 artikla sekä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö,

1) voiko vilpittömässä mielessä ilmoitettu ostoprovisio olla tullinalainen tullikoodeksin 29 artiklan mukaisen tavaroista tosiasiallisesti maksetun tai maksettavan hinnan osana?

2) Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on kieltävä, voiko vilpittömässä mielessä ilmoitettu ostoprovisio tullikoodeksin 32 artiklan 3 kohta ja 33 artikla huomioon ottaen olla vähennettävissä ilmoitetusta kauppa-arvosta?

3) Onko tulliviranomaisilla tällaisessa tilanteessa tullikoodeksin ja erityisesti sen 78 artiklan 3 kohdan nojalla velvollisuus hyväksyä maahan tuoduista tavaroista maksetun tai maksettavan hinnan oikaiseminen ja siten alempi tullausarvo?

4) Onko maahantuojalla näin ollen tullikoodeksin ja erityisesti sen 236 artiklan nojalla oikeus ostoprovisiosta maksetun tullin palautukseen?"

Ennakkoratkaisukysymykset

16 Ennakkoratkaisukysymyksiin, joita on tutkittava yhdessä, vastattaessa on aluksi syytä todeta seuraavaa:

— pääasiassa on kyse Commissionersin päätöksistä, joilla vahvistetaan tämän viranomaisen Overlandille palauttamien tullien takaisinmaksusta tehdyt aiemmat päätökset

— nämä päätökset liittyvät Overlandin antamiin tuonti-ilmoituksiin, joissa tullikoodeksin 32 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut ostoprovisiot sisältyivät tullausarvoon. Tästä syystä osa näin ilmoitetusta määrästä ei ole tullinalaista sillä saman koodeksin 33 artiklassa säädetyllä edellytyksellä, että se on "erotettu maahan tuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksetusta tai maksettavasta hinnasta", ja

— ostoprovisioita ei ollut Overlandin tuonti-ilmoituksissa yksilöity tavaroista maksettavasta myyntihinnasta erillisiksi eriksi, sillä Overland oli ilmoittanut tullausarvoksi eri laskuista ilmenevät määrät, joissa ei ollut mitään erityistä viittausta tähän provisioon.

17 On syytä todeta, että tullikoodeksin 29, 32 ja 33 artiklaa voidaan tulkita ainoastaan siten, että ostoprovisiota, joka sisältyy ilmoitettuun tullausarvoon ja jota ei tuonti-ilmoituksessa ole erotettu tavaroiden myyntihinnasta, on pidettävä saman koodeksin 29 artiklassa tarkoitetun kauppa-arvon osana ja näin ollen tullinalaisena.

18 Syistä, jotka julkisasiamies on esittänyt ratkaisuehdotuksensa 32—42 kohdassa, tähän tulkintaan ei vaikuta Overlandin esille tuoma, asiassa C-299/90 25.7.1991 annettu tuomio (Kok. 1991, s. I-4301).

19 Koska Commissioners on siis perustellusti kantanut tullit pääasiassa kyseessä olevista tavaroista niitä maahan tuotaessa ja ottanut huomioon ilmoitetun tullausarvon, vaikka se sisälsi ostoprovision, tämän jälkeen on syytä päättää, missä olosuhteissa Overlandin tilanteessa olevalla tavaranhaltijalla, joka on huomannut tuonti-ilmoituksessaan olevan virheen, on oikeus vaatia toimivaltaisia viranomaisia oikaisemaan tai tarkastamaan ilmoituksensa siten, että viranomaisilla on velvollisuus palauttaa ostoprovisiosta kannetut tullit.

20 Tältä osin on todettava tullikoodeksin 65 artiklasta ilmenevän, ettei tavaranhaltijan sallita oikaisevan ilmoitustaan enää sen jälkeen, kun tulliviranomaiset ovat, kuten nyt esillä olevassa asiassa, luovuttaneet tavarat.

21 Tästä syystä on tutkittava otsikon "Ilmoitusten jälkitarkastus" alle sijoittuvaa tullikoodeksin 78 artiklaa. Tämän säännöksen 1 kohdassa säädetään, että tavaroiden luovutuksen jälkeen tulliviranomaiset voivat tavaranhaltijan pyynnöstä oikaista ilmoitusta eli tutkia sen uudelleen. Saman säännöksen 3 kohdassa säädetään, että jos ilmoituksen tarkastus osoittaa, että tullikoodeksin säännöstä on sovellettu virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella, tulliviranomaisten on toteutettava tilanteen korjaamiseksi tarvittavat toimenpiteet käytettävissään olevat uudet tiedot huomioon ottaen.

22 Nyt esillä olevassa asiassa ei ole tarpeen päättää siitä, onko tulliviranomaisilla tullikoodeksin 78 artiklan mukaan velvollisuus tehdä oikaisuja tavaranhaltijoiden pyynnöstä, eikä siitä, minkälaisissa olosuhteissa tällainen oikaisu tarvittaessa tehdään.

23 On nimittäin kiistatonta, että Commissioners on ensin suostunut Overlandin palauttamisvaatimukseen. Koska tähän vaatimukseen on voitu suostua vasta sen jälkeen, kun tulliviranomaiset olivat tutkineet uudelleen tulli-ilmoitukset Overlandin esittämän uuden seikan valossa, on katsottava, että nämä viranomaiset ovat suostuneet ilmoitusten oikaisemiseen ja ovat tämän oikaisemisen jälkeen ja

sen tulosten mukaisesti tehneet tullikoodeksin 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut "tilanteen korjaamiseksi tarvittavat" päätökset ja ottaneet huomioon sen, että ilmoitukset olivat epätäydellisiä tavaranhaltijan tahattoman virheen takia.

24 Tilanteessa, jossa tulliviranomaiset ovat suostuneet oikaisemaan tuonti-ilmoitusta ja ovat tehneet tullikoodeksin 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun "tilanteen korjaamiseksi tarvittavan" päätöksen ottaen huomioon sen, että ilmoitukset olivat epätäydellisiä tavaranhaltijan tahattoman virheen takia, näillä viranomaisilla ei ole lupaa perua tätä päätöstä.

25 Edellä esitetyn nojalla esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin on vastattava siten, että

— tullikoodeksin 29, 32 ja 33 artiklaa on tulkittava siten, että ostoprovisiota, joka sisältyy ilmoitettuun tullausarvoon ja jota ei tuonti-ilmoituksessa ole erotettu tavaroiden myyntihinnasta, on pidettävä saman koodeksin 29 artiklassa tarkoitetun kauppa-arvon osana ja näin ollen tullinalaisena

— tilanteessa, jossa tulliviranomaiset ovat suostuneet oikaisemaan tuonti-ilmoitusta ja tehneet tullikoodeksin 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun "tilanteen korjaamiseksi tarvittavan" päätöksen ottaen huomioon sen, että ilmoitukset olivat epätäydellisiä tavaranhaltijan tahattoman virheen takia, näillä viranomaisilla ei ole lupaa perua tätä päätöstä.

Oikeudenkäyntikulut

26 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan ja Italian hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut VAT and Duties Tribunal, London, 24.3.2000 tekemällään päätöksellä esittämät ennakkoratkaisukysymykset seuraavasti:

1) **Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun asetuksen (ETY) N:o 2913/92 29, 32 ja 33 artiklaa on tulkittava siten, että ostoprovisiota, joka sisältyy ilmoitettuun tullausarvoon ja jota ei tuontiilmoituksessa ole erotettu tavaroiden myyntihinnasta, on pidettävä saman asetuksen 29 artiklassa tarkoitetun kauppa-arvon osana ja näin ollen tullinalaisena.**

2) **Tilanteessa, jossa tulliviranomaiset ovat suostuneet oikaisemaan tuonti-ilmoitusta ja tehneet asetuksen N:o 2913/92 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun "tilanteen korjaamiseksi tarvittavan" päätöksen ottaen huomioon sen, että ilmoitukset olivat epätäydellisiä tavaranhaltijan tahattoman virheen takia, näillä viranomaisilla ei ole lupaa perua tätä päätöstä.**

Puissochet Schintgen Gulmann

Macken Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä joulukuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

kuudennen jaoston puheenjohtaja